

om en dylik skyldighet ålegat Rättens ombudsman, genom bevakningen kunnat vinnas. Häremot torde den anmärkning komma att göras, det dylika underrättelser allmänt pläga af Rättens ombudsman lemnas, ehuru Konkurslagen derom intet nämner, men då det visat sig, att ej alltid Rättens ombudsman följer denna praxis, torde ett bestämdt åläggande för honom i lagen vara behöfligt, en skyldighet som ej är förenad med större besvär, än att det uppväges af den godtgörelse, han för sina i konkursen hafda besvär erhåller.

På grund af ofvanstående får jag vördsamt anhålla,

att Riksdagen måtte för sin del besluta, att § 41 Konkurslagen upphäves, och att, i händelse detta ej vinner dess bifall, ett tillägg till § 73 af ofvanstående lydelse göres.

Stockholm den 26 Januari 1886.

C. J. Fogelin.

N:o 26.

Af Herr Söderberg: Med förslag till stadgande i fråga om skyldigheten att uppfostra oäkta barn.

Uti ett lagstadgande — Kongl. Maj:ts förordning den 9 Juni 1871, angående fattigvården, § 24 — är bestämdt, att gift qvinnas mantals- och skattskrifningsort, så ock hennes försörjningsort, då behof för henne af fattigunderstöd ifrågakommer, skall vara densamma som hennes man eger: myndig, gift qvinna kan lagligen icke vinna sjelfständig hemorts-

rätt för sig eller barn, oberoende af mannens, äfven om denne senare blefve omyndig. Häraf synes att vid lagstiftning, rörande hemortsrätt, den grundsats gjort sig gällande, att hänsyn skall tagas endast och allenast till mannen och att först efter hans död qvinnan kan komma i åtanke. Alltså mannen först och qvinnan sist. Lika lagbestämmelser i afseende på hemortsrätt gälla för äkta barn under femton år.

Annorlunda ställer sig förhållandet, då det rörer oäkta barn under femton år. Då kastas förr nämnda lagstiftningsgrundsats öfver bord och hänsyn tages öfvervägande först och sist till qvinnan. Föder ogift qvinna barn, tillhör detsamma i fattigvårdshänseende uteslutande moderns försörjningsort. Lagstiftaren har dermed visserligen icke frångått, att så väl fader som moder till oäkta barn skall detsamma försörja och uppfostra, hvilket synes deraf, att om oäkta barns fader blifvit funnen och lagligen till faderskapet vunnin, han då dömes att betala barnaförsörjning och uppfostran med vanligen 10 à 15 kronor per månad eller 120 à 180 kronor per år, men lagstiftaren har det oaktadt, vid sådant fall, att föräldrarne sakna förmåga att barnet försörja, hänvisat barnets försörjande och uppfostran till ensamt det samhälle qvinnan tillhör, utan att i ringaste mån göra något som helst åläggande till deltagande i kostnaden för det samhälle, barnets fader tillhör. Häruti ligger en orättvisa, som uti många fall trycker synnerligen hårdt på de mindre kommuner, hvilka hafva den tvifvelaktiga förmånen att närgränsa städer, fabriker, lägerplatser m. fl. producerande orter, och som ofta höjer dessa små kommuners vanliga fattigstat med 20 à 30 % — ja, till och med derutöfver.

För att vinna rättelse uti ofvan omberörda, genom lag häfdade orättvisa, att kommun, inom hvilken ogift barnaföderska har hemortsrätt, skall vid tillfälle, då föräldrar till oäkta barn sakna förmåga att försörja och uppfostra desamma, ensam bekosta barnens vård och uppfostran utan rätt att få denna dryga börda delad af den kommun, barnets fader tillhör; så får jag föreslå och vördsamt motionera,

att, med bibehållande af hvad lag bjuder om oäkta barns hemortsrätt, det måtte stadgas, att fader och moder till oäkta barn skola gemensamt eller den det förmår försörja och uppfostra sådant barn till femton års ålder, samt att, om föräldrarne genom medellöshet, oförmåga eller dödsfall hindras i fullgörandet häraf, det då, i fall föräldrarne tillhöra olika kommuner eller fattigvårdssamhällen, skall åligga det samhälle, der den till

faderskapet lagligen vünne har sin hemorts- och försörjningsrätt, att årligen betala hälften af den försörjnings- och uppfostringskostnad, som drabbat den kommun, der barnet har hemorts- och försörjningsrätt.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 27 Januari 1886.

P. M. Söderberg.

N:o 27.

*Af Herr **Lithander**: Med förslag till ändringar i förordningen angående utvidgad näringsfrihet den 18 Juni 1864.*

Utan att vilja förneka, att den utvidgade näringsfrihet, som genom Kongl. förordningen den 18 Juni 1864 blifvit inom riket gällande, medfört afsevärda fördelar i åtskilliga fall, kan det dock icke heller bestri- das, åtminstone icke af den, som har blicken öppen mera för verkliga förhållanden inom samhället än för mer eller mindre genomförda teorier, att berörda frihet i ett och annat hänseende åstadkommit rätt svåra olägenheter och orättvisor. Särskildt hafva under senare år försports allt mera högljudda klagomål öfver den vrångbild af den gamla gårdfari- handeln, som i skydd af gällande näringslagstiftning tillskapats. Nämnda vrångbild är allt för väl känd af allmänheten för att erfordra en när- mare beskrifning; men det må dock vara tillåtet att här sammanfatta de märkligaste konturerna af densamma.